

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 9 Lutego v. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.
Sankt-Petersburg dnia 31 stycznia.

z Bożey Łaski

M Y N I K O Ł A Y P I E R W S Z Y,
CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI,
i t. d. i t. d. i t. d.

Niezwyčajna śmiertelność, grassująca w Armii, która przeciwko Turcyi działała, trwała i w przeszłym roku w wojskach, które czasowicie, na zasadzie traktatu pokoju z tēm Mocarstwem, zostawały w iey granicach. — Szkodliwy wpływ klimatu i niejednokrotnie wznawiająca się zaraza morowa, w krótkim czasie, znówu zmniejszyły tylko co dopełnione ich szeregi — Ostatnie półki, zwrócone przez Nas do granic IMPERYUM, weszły do nich już nie w należytych składzie. — Z drugiej strony, śród pomysłności, której używali ukochani wierni poddani Nasr, we wnętrznościach Ojczyzny NASZEJ, w ostatniej połowie roku zeszłego dotknięta ona została klęską, dotąd sobie nieznaną: okrutna zaraźliwa choroba, która się zjawiała w oddalonym końcu Państwa, przenikła do wielu gubernii i rozwijając się niepodobną do wiary szybkością, zabrała wiele ofiar. — W szczególności zgubne były iey działania w niektórych wojskach, rozłożonych w miejscach, przez nią, zajętych i użytych dla wewnętrzney ochraniającej strażi po miastach i wsiach zarażonych; w innych wojskach, posłanych dla wyciągnięcia kordonów i utrzymania linii kordonowych, gdzie tego potrzebę wymagała, zaszedł również znakomity ubytek — Ale błogosławieństwo Najwyższego towarzyszyło ciężkiej ich służbie i gorliwemu wypełnianiu przez miejscowych mieszkańców wskazanych przez Nas rozporządzeń. — Za Jego miłosierdziem zaraza ustała wszędzie; wielka część IMPERYUM NASZEGO zupełnie zachowana od niebezpieczeństwa, które mu zagrażało i przerwana swoboda komunikacyi stopniami przywraca się w całym Państwie. — Dla koniecznego dozupełnienia ubytku, który zaszedł w wojskach w zwyczajnym ich składzie od działania tych przyczyn, uznaliśmy za dobrą, przystąpić do rekrutskiego w tym roku naboru, tym więcej do śródka tego pobudzeni, że zwycięzka Armia Nasza weszła już do granic Królestwa Polskiego, dla obalenia mocą oręża, zbrodnictwa zamysłu buntowników, nieprzestających wzruszać go przeciwko NAM i IMPERYUM NASZEMU. Nieunikniony w tēm bolesnym dla serca NASZEGO zdarzeniu ubytek w wojskach, wymaga także niezwłocznego dozupełnienia, — i na skutek tego R o z k a z u i e m y:

1) Wybrać w całym Państwie, prócz Gruzyi i Bessarabii, z pięciu set dusz po trzech rekrutów.

2) Wybór niezupełnie skuteczniejszy w 92gim naborze połowy rekrutów z gubernii: Chersońskiej, Ekaterynostawskiej, Połtawskiej, Słobodzko-Ukraińskiej, Kijowskiej i Podolskiej, odłożyć nadal do przyszłych naborów.

3) Nabor skutecznić na podstawie będących ustaw i szczególnego rozrządającego ukazu, razem z tym Rządzącemu Senatowi danego. W ukazie tym, R o z k a z a w s z y między innemi, przy oznaczaniu miary wzrostu, przestawać na samej konieczności, zwróciliśmy szczególną uwagę NASZĄ na zmniejszenie, iak tylko można wydatkow, z rekrutką powinnością połączonych, i dla więkzey ukochanym NASZYM wiernym poddanym

ulgi, naznaczyliśmy skutecznić odbieranie pieniędzy ze umundurowanie rekrutów, z tēmże znakomitēm zniżeniem cen, które dozwolone było w 95tym naborze. — Dan w Sankt-Petersburgu dnia 26 stycznia, roku od Narodzenia Chrystusowego tysiąc osiemset trzydziestego pierwszego, a Panowania NASZEGO szóstego.

Na autentyku podpisano własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką: N I K O Ł A J.

Najwyższy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu pod dniem 28 stycznia:

„Naznaczony przez Manifest, w dniu dzisiejszym wydany, nabor rekrutski, R o z k a z u i e m y skutecznić na podstawie następującej:

1) Ażby przez nabor ten nie oderwać włóścian od gospodarskich zatrudnień, wprzyswoitym do tego czasie wiosennym, zacząć sam nabor, podług załączonego tu rozpisania, w niektórych guberniach od 1go, w innych od 15go przyszłego marca i skończyć nieodmiennie w przeciągu dwóch miesięcy. Dla pewniejszego zaś skutku w osiągnięciu tego celu, dozwala się stawiać rekrutów i przed naznaczonym wyżej terminem.

2) Rządzącemu Senatowi uczynić rozporządzenie, ażeby w terminie oznaczonym postawieni byli wszyscy niedobrani rekruci z poprzednich naborów.

3) Rekrutów przyjmować nie młodszych, iak lat 20 i nie starszych nad 35 lat, a co do miary, nie niższych od dwóch arszynów dwóch wierszków. Względem niedostatku siła postępować podług prawideł, które przestrzegane były w ostatnim naborze.

4) Przyjmować w miastach Gubernialnych i Powiatowych za spólną zgodą Gubernatorów Cywilnych, z Wice-Gubernatorami i z Gubernialnymi Marszałkami.

5) Dozwolić przyjmowania kwietacy do załączenia wydanych.

6) Na umundurowanie rekrutów przyjmować od zdających pieniądze podług cen, do ostatniej możliwości zniżonych; a zatym i w teraźniejszym naborze brać na każdego rekruta tylko po 33 ruble.

7) Zamiast przypadającego na rekrutów prowiantu w naturze, pobierać, od zdających pieniądze podług cen sprawkowych, iakie w każdej gubernii w czasie naboru exystować będą.

8) Nabor rekrutów z Żydów, ukazem 26go sierpnia 1827 roku ustanowiony, skutecznić podług prawideł, przepisanych w osobney Ustawie i instrukcyach, przy tymże ukazie wydanych.

9) Rozporządzenia co do wojskowej części polecieliśmy Zarządzającemu Głównym Sztabem NASZYM, a należyte wykonanie i ukończenie tego naboru w terminie naznaczonym wkładamy na staranie Rządzącego Senatu.

Rozpisanie terminow na przyjmowanie rekrutów w 96tym naborze.

Od 1go marca. W guberniach: Sankt-petersburskiej, Ołoneckiej, Archangielskiej, Wołogodzkiej, Nowgorodzkiej, Twerskiej, Smoleńskiej, Mohilewskiej, Witebskiej, Pskowskiej, Estońskiej, Inflantskiej, Kurlandzkiej, Orłowskiej, Kałuzskiej, Tulskiej, Rjazańskiej, Moskiewskiej, Jarosławskiej, Kostromskiej, Włodzimierskiej.

Od 15 marca. Wileńskiej, Grodzieńskiej, Białostockim Obwodzie, Mińskiej, Wołyńskiej,

Kamieniecko - Podolskiej, Chersońskiej, Tauryckiej, Ekaterynosławskiej, Woysku Dońskim, Kaukaskim Obwodzie, Astrachańskiej, Saratowskiej, Penzeńskiej, Tambowskiej, Woroneżskiej, Słobodzko-Ukraińskiej, Połtawskiej, Kiiowskiej, Czernihowskiej, Kurskiej, Niżegodzkiej, Simbirskiej, Kazańskiej, Wiatskiej, Permskiej, Orenburskiej, Tobolskiej, Tomskiej, Irkuckiej, Jenisejskiej, Omskim Obwodzie.

Autentyk podpisał: *Jenerał Adjutant Hrabia Czernyszew.*

P. Radca Tainy, *Marczenko*, naytaska-wiey uderowany tabakierą z cyfrą J.C.M., przesła-
ną mu przy naywyższym reskrypcie dnia 22
stycznia. (G.S.)

AUSTRIA.

Od granic Węgierskich d. 13 stycznia.

Dowiadujemy się z pewnego źródła, iż w
prowincyach austriackich zajmują się urządzeniem
Landwehru. Mają wziąć niezwłocznie do tego
korpusu 360 oficerów z woyska.

— W komitatch węgierskich *Maarmaros*
i *Brhar*, panuje teraz pewny rodzaj biegunki,
który ma wiele podobieństwa do cholery, zwa-
szcza z tey przyczyny, iż здаie się być zaraźli-
wą. Wystano wielu lekarzów z *Pestu* w te o-
kolice. Środek ten ostrożności dał powód do roz-
niesienia pogłoski, iż pomieniona choroba jest i-
stotnie cholera. W przypadku, gdyby choroba ta
szerzyła się coraz bardziej, zostaną użyte środki
do przeniesienia kancelaryi do *Klagenfurtu*.

— Biega pogłoska, że hrabia *Appony*, poseł
nasz w *Paryżu*, zostanie mianowany wielkim mi-
strzem domu Xięźniczki *Maryi Anny* Sardyn-
skiej, Nayjaśniejszey zaręczoney naszego Xię-
cia Następcy; że uda się prosto z *Paryża* do
Turynu, gdzie zaślubi tę Xięźniczkę przez za-
stępstwo. W *Wiedniu* przygotowują pałac zmar-
łej *Arcey-Xiężney Beatryx*, na mieszkanie dla
Nayjaśniejszey zaręczoney do czasu zawarcia ma-
żeństwa. Dożywnia Królowa Sardynska, matka
Xięźniczki, która także jest tu spodziewaną, mie-
szkać potem będzie w tym pałacu. (J.d.S.P.)

ANGLIA.

Londyn dnia 21 stycznia.

Wiadomości, otrzymane z *Terceiry*, do-
chodzą dnia 16 grudnia. Okręt, wysłany do *Londy-
nu* przez agentów Królowey *Donny-Maryi*, przy-
wiozł tam pieniądze, na zapłacenie żołdu woys-
skom, zapasy wojenne, żywność i t. d. Od kilku
tygodni, nie widać blokującej eskadry *Don Mi-
guela*. Garnizon wyspy liczy 8,000 woyska do-
brze wyćwiczonego.

— *Kuryer* donosi za rzecz naypewniejszą, że
rząd zajmuje się teraz roztrząsaniem bardzo wa-
żnego środka, tyczącego się Irlandyi. Natychmiast
po otworzeniu parlamentu, ministeryum poda bil
do utrzymania z większą dzielnością w tym
kraju władzy królewskiej, jeżeliby środki ener-
giczne, użyte przez lorda *Anglesea* okazały się
niedostatecznymi.

— Podług wiadomości, otrzymanych z *Kwe-
beku*, pod dniem 2 grudnia, temperatura tak ie-
szcze była łagodną, iż żegluga odbywała się bez
żadney przeszkody, iak wpośród lata.

— Nigdy tak wielka liczba dyrektorów kom-
panii indyjskiej nie zasiadała w izbie niższej,
iak teraz: liczą w niej P.P. *W. Astol*, pre-
zydenta, kompanii, *G. Smith*, *W. Wigram*, *J. Du-
pré Alexandra*, *J. Bailie*, *J. L. Lushington* i *R.
Cutter Ferguson*, poddyrektorów.

— Podług urzędowego spisu, z portu lon-
dyskiego wywieziono w ciągu 1830 roku, na-
stępującą ilość metallów: cynku 3,190 beczek; ży-
wego srebra 1,847,386 funtów; miedzi angielskiej
4,498 beczek, miedzi zagranicznej 167 beczek;
żelaza angielskiego 16,529 beczek, żelaza zagrani-
cznego 2,916 beczek; ołowiu angielskiego 2,787
beczek, ołowiu zagranicznego 866 beczek; cyny an-
gielskiej, 1,497 beczek, cyny zagranicznej 588 be-
czek; stali angielskiej 288 beczek, stali zagrani-
cznej 621 beczek. Przywóz miedzi zagranicznej zna-
cznie się zmniejszył; w 1830 roku stanowił on tyl-
ko trzecią część przywozu lat poprzedzają-
cych. Toż samo postrzegać się daie na ołowiu
hiszpańskim. Przywóz zaś cyny z *Banca*, prze-
ciwnie, znacznie się powiększył.

— Biega pogłoska, że dwa okręty wojenne
zostaną natychmiast wysłane do *Lizbony*. Portu-
galczycy strzelali z armat do fregaty *Briton*, sto-
jącej na *Tagu*, za to, iż dowódca tey nie chciał
wydać kilku osób, które się na nią schroniły, a
które nakazano aresztować z powodu odkrycia
spisku, do którego one należały.

— P. *Clark*, szambelan miasta *Londynu*, u-
marł mając lat 93 wieku. Powiadają, że urząd
ten zajmie alderman *Waithman*, wymieniał tak-
że aldermanów *Shaw* i *Wood*, iako kandydatów
do tego urzędu.

— Półkownik *Boden*, zostający w służbie
kompanii Indyy Wschodnich, zapisał umierając
cały swój majątek uniwersytetowi *Oxfordzkiemu*,
na założenie w nim katedry literatury sanskryckiej.

— Niejakis nazwiskiem *Józef Savill*, który
nieco wprzód został aresztowany w chwili, kie-
dy rozrzucał listy pobudzające do podpalania, któ-
re przekonano się, że były pisane jego ręką, zo-
stał skazany na rok więzienia i na 50 f. szterl-
kary pieniężney.

— Król ogłosił się szefem 1szego i 2giego puł-
ku konney gwardyi i pułku królewskiego kawale-
rergardów.

— Na nie dawno odbytém zgromadzeniu nego-
cyantów, prowadzących handel z Indjami zachod-
niemi, postanowionem było, podać adres do *Rę-
du*, w celu zwrócenia uwagi na bardzo nagłe wy-
zwolenie murzynów w Indjach Zachodnich, co bę-
dzie przyczyną wielkich strat dla osadników.

— Ludność miasta *Londynu*, w roku 1830 by-
ła 1,316,116 mieszkańców, co okazuje, iż przez
rok przybyło 19,065. W ciągu roku 1830 wy-
potrzebowano w tém mieście węgla kamiennego
1,606,273 chaldronów, ilość ta przewyższa wypo-
trzebowaną w poprzedzającym roku o 52,616 chal-
dronów. (J.d.S.P.)

FRANCYA.

Paryż dnia 24 stycznia.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 19,
na którym minister spraw wewnętrznych podał
projekt do prawa, mający na celu ukrócenie wy-
stępów i przewinień, popełnionych przez repre-
zentacye teatralne; jeden z rozdziałów tego pro-
jektu, który nosi tytuł o obeldze i znieważeniu, za-
wiera następujące rozporządzenie:

Wszelka zniewaga moralności publiczney i
religijney, lub dobrych obyczajów, będzie kara-
na więzieniem od dwóch miesięcy do dwóch lat; i
zapłatą kary pieniężney od 50, do 2,000 fr.

Wszelka zniewaga osoby królewskiej, bę-
dzie karana więzieniem, które nie może byćż mney-
szem nad sześć miesięcy, ani przechodzić lat pięciu,
i opłatą kary pieniężney, która nie może byćż
niższą od 500 franków, ani przewyższąć 10,000 frank.

Podobneż znieważenie członków familii kró-
lewskiej, będzie karane więzieniem od iednego
miesiąca do lat trzech i zapłatą kary pieniężney
od 100 do 5,000 franków.

Obraża izb albo iedney z nich będzie karana
więzieniem od 1 miesiąca do 3 lat, i pieniężną winą
od 100 fr. do 5000 fr.

Podobneż znieważenie osób panujących lub
naczelników rządów zagranicznych, karane będzie
więzieniem od iednego miesiąca do lat dwóch i
opłatą kary pieniężney od 100 do 3,000 franków.

Od chwili ustanowienia tego prawa, wszel-
ki sposób wyprowadzenia na scenę osoby żyją-
cej, bądźli ona nazwaną po imieniu, lub też wy-
stawioną tak, iż może być poznana, jest występ-
kiem.

Występek ten ściąganie bez różnicy na dy-
rektora teatru i na autorów sztuki karę uwięzie-
nia od iednego miesiąca do dwóch lat i wspólnie
na dyrektorów i autorów zapłatę pieniężną od
500 do 5,000 franków.

W przypadku, gdyby autor lub autorowie nie byli wiadomi, lub nie dali się poznać, dyrektor podlega karze uwięzienia od trzech miesięcy do dwóch lat.

Od daty ogłoszenia niniejszego prawa, wszelki sposób wyprowadzania na scenę osoby zmarłej, będzie ona nazwana po imieniu, lub wystawioną tak, iż będzie mogła być poznana, gdy jeszcze nie upłynęło od czasu jej śmierci lat dwadzieścia pięć, poczytanie się także za występki, jeżeli będzie wystawioną bez pozwolenia urzędowego na piśmie od ministra spraw wewnętrznych, oraz krewnych lub powinowatych w pierwszym stopniu osoby, która wprowadza się na scenę.

Występek ten karany będzie więzieniem od 15 dni do jednego roku, oraz karą pieniężną od 300 do 3,000 franków.

— Zamierzano wystawić na kilku teatrach stolicy sztuki, których przedmiotem była tragiczna śmierć marszałka *Ney*a. Minister spraw wewnętrznych kazał przybyć do siebie dyrektorom tych teatrów, i odprowadził ich od tego zamiaru, drogą perswazyi.

— Prefekt *Rodanu* doniósł ministrowi spraw wewnętrznych przez depesz telegraficzną, co następuje:

Lyón dnia 20 stycznia.

„Wczoraj, około w pół do dwunastej, 600 do 800 robotników zgromadziło się w *Brotteaux*, mając zamiar udać się do miasta i żądać tam roboty, w razie zaś odmówienia, dopuścić się gwałtu na fabrykantach, bankierach, lub domach religijnych. Zgromadzenia te zostały rozproszone wczoraj o godzinie piątej wieczorem, i oddał wszystko zostało w zupełnej spokojności. Gwardya narodowa bardzo dohrze w tem się zdarzeniu zaoferowała.”

— Utworzyło się tu towarzystwo, w celu założenia domu bankowego, którego siedzisko będzie tymczasowo w jednym z budynków, należących do pałacu *P. Jakóba Lafitte* w *Paryżu*, lecz oddzielnego i oddzielnego od jego domu bankowego, który, jak wiadomo, jeszcze się utrzymuje dla ukończenia rachunków. Nazwanie towarzystwa jest *Ferrère-Lafitte i kompania*. *P. Ferrère-Lafitte*, oprócz swojej pracowitości i przemysłu, zjednał jeszcze stawę domowi *Jakóba Lafitte* i kompanii; *P. Aguado*, jako należący do tej spółki, włożył dwa miliony franków w to nowe towarzystwo.

— Poczynają już powracać wojska z armii *Afrykańskiej*, zostaną na ostatek tylko cztery pułki.

— Na wyborach w *Strazburgu*, stawiało się pięciu kandydatów do miejsca, które osierocił śmiercią przez niewczesną śmierć *Benjamin Constant*; tymi są: *PP. Coulmann, Julien* (główny redaktor pisma *Revue Encyclopedique*), hrabia *Roederer, Chauvelin*, i baron *Athalin*, adjutant królewski.

— Donoszą z *Neapolu*: „Znaczna ilość złota znajduje się ukrytą w dawniejszym pałacu *Deia* w *Aferze*; wywiłł to jeden z należących do orszaku *ex-deia*. Sądzą, iż zostaną użyte środki, w celu odkopania tego małego skarbu.

— Rada akademicka wydała dnia 22 wyrok swój na studentów, którzy byli przed jej sądem pozwanymi. Gazeta pewna twierdzi, iż *P. Odillon Barrot* utrzymywał w radzie, iż sąd ten jest niewłaściwy, a gdy pomimo jego dowodów, przyznano właściwość sądu, oddalił się przed końcem sądu. Trzech studentów utraci prawo do czterech wpisów, inni zaś utracą dwa, inni są wolni od kary. W chwili wychodzenia członków rady, powracali też studenci z kursu, nader uczęszczanego w fakultecie nauk, który się wyklada w *Sorbonnie*, z tejże strony, gdzie jest lokal akademii *Paryskiej*. Takowe jednoczesne zjście się, dało powód do nowych rozruchów.

— Panu *Augustowi de Saint Aignan*, który się udał do *Lucerny* w poselstwie dyplomatycznym, polecono, jak powiada, zająć się likwidacją interesów pieniężnych między *Szwajcaryą* a *Francją*, oraz utrzymać stosunki, jakie przez kapitulację między temi dwoma krajami, zostały zaprowadzone.

— *Gazeta Francji i Codzienna*, wyszły dnia

21 stycznia z brzegami czarnemi.

— Listy z *Geny* dają wyobrażenie o niezmiernej czynności, jaką minister wojny *Króla Sardynskiego* okazuje od trzech miesięcy w urządzeniu wojska, które jest teraz na stopie najożądniejszej. Ciężść działająca tego wojska, dzielić się będzie na trzy korpusy, jeden będzie miał 20,000 ludzi, dwa zaś inne będą od 25,000, zatem cała siła składać się będzie ze 70,000 ludzi. (*J.d.S.P.*)

KRÓLEWSTWO HANNOVERSKIE.

Hannover dnia 26 stycznia.

J. K. W. Xiążę Cambridge, wyjechał dnia 20 do *Getyngi*, gdzie w samém mieście, iako też w okolicach, wszystko już powróciło do porządku. Wiele osób, które były przywódcami buntu, zostało aresztowanych od czasu wejścia wojsk do *Getyngi*, i zaprowadzono je do *Hannoveru*; inni ratowali się ucieczką. Wszyscy studenci opuścili miasto. Zawieszenie lekcji w uniwersytecie aż do świąt wielkanocnych, oraz zebranie licznych wojsk, stało się powodem do gorzkich żaleń mieszkańców na swój zamysł występnny. — Dnia 22 Xiążę wyjechał do *Mündenu, Goslaru, Osterode* i *Hildesheimu*, i przybył pozawczoraj do *Hannoveru*. (*J. d. S. P.*)

KRÓLEWSTWO NEAPOLIŃSKIE.

Neapol dnia 8 stycznia.

Przez postanowienie z dnia 4 teraźniejszego miesiąca, Król przydał *J. K. W. Hrabie* *Syrakuzyjskiemu*, generał-gubernatorowi *Sycylii*, ministerium specjalne, które we wszystkich interesach, dotyczących się wyspy, prosto ma się odnosić do Monarchii. Ministerium to składa się z kawalera *Mastropaolo*, iako ministra sekretarza stanu, z *Xięcia Sammartino*, ministra spraw wewnętrznych skarbu, policji i interesów zagranicznych, z dawniejszego generałnego adwokata *Scorrazzo*, iako ministra sprawiedliwości, łask i spraw duchownych. Generał dowodzący w *Sycylii* podawać także będzie swe raporty w interesach, dotyczących się wojska i marynarki. Postanowienie królewskie pod tymże dniem wydane, zawiera utworzenie komisji dobroczynności, która ma czuwać nad udzielaniem pomocy tym, którzy jej potrzebować będą; spowiednik królewski jest prezydentem tej komisji; inni zaś członkowie są *Xiążę Ventignano*, kawaler *Patrizi*, margrabia *Villarosa* i kawaler *Scotti*. (*J.d.S.P.*)

SPRAWY NIDERLANDZKIE.

Bruxella dnia 26 stycznia.

Liczne petycje do kongressu, krążą w rozmaitych częściach miasta *Bruxelli*, a znakomiti mieszkańcy wszystkich klas, ubiegają się jedni przed drugimi, aby położyć na nich swe podpisy; w nich zawiera się protestacja przeciwko wszelkiej myśli prostego lub ulocznego połączenia się Belgium z *Francją*.

— Przez postanowienie z dnia 14 tego miesiąca, rząd tymczasowy ustanowił gwiazdy honorowe, które się dzielą na trzy różne klasy, dwóch pierwszych klas gwiazdy są złote, trzeciej zaś srebrna, są one przeznaczone dla samych tylko patriotów, którzy znakomite przynieśli zasługi w sprawie rewolucyjnej. Będzie udzielana chorągiew honorowa gminom, które najwięcej się przyłożyły do jej tryumfu.

— Wyrokiem z dnia 25 stycznia, rząd tymczasowy postanowił, iż bandera belgicka będzie czerwona, żółta i czarna; kolory te będą umieszczone prostopadłe.

— Na posiedzeniu swém dnia 21, kongres przyjął wniosek *P. Beyts*, zawierający zniesienie kary śmierci cywilnej, oraz wiele artykułów projektu do konstytucji, a między innemi artykuł o wprowadzeniu przysięgłych do sądzienia spraw za występki i przewinienia polityczne, oraz za przewinienia duku. Na posiedzeniu dnia 22, kongres także przyjął tę ustawę do wszystkich występków głównych. Wielu członków żądało, aby sądziowie pokoju byli wybieranymi od ludu; lecz z powodu uczynionej uwagi, iż mieszkańcy wsi by-

li jeszcze wcale nieoświeceni, postanowiono zostawić wybór tych sędziów naczelnikowi kraju.

— Dnia 29 —

Na posiedzeniu dnia 26, po długich rozprawach kongres przyjął większością 150 głosów przeciwko 7, postanowienie, dotyczące się środka skarbowego, podawanego przez P. Brouckère, a które zawiera, iż podatek gruntowy za drugie półrocze 1831 roku będzie opłacony na teży zasadzie, jak w pierwszym półroczu, opłacającym przed 15 marcem, przyjmować będą 4ma procentami niżey, summa zaś podatkowa za drugie półrocze ma być uzupełnioną dnia 1 kwietnia.

— Na posiedzeniu kongressu dnia 27, P. Lehon zdał sprawę z rozmaitych petycyj, dotyczących się wyboru naczelnika kraju. Oto jest iey wyciąg: za prostym i zupełnym przyłączeniem do Francyi 1200 do 1300 mieszkańców; po większej części z *Verviers*; przeciwko przyłączeniu 60 mieszkańców bruxelskich; za jenerałami *Lafayettem*, *Fabvier*, *P. Sebastiani* lub *Chateaubrianem*, za Xięciem *Carignan*, Arcyksięciem *Karolem* austryackim, *P. Surlet de Chokier*, *P. Karolem Rogier*, za Papieżem, za *P. Felixem Merode*, po iedney petycji za każdym; za jakimkolwiek Xięciem rodakiem 105 głosów; za Xięciem *Ottonem* i za Xięciem *Reichstadt* 3 petycje; za Xięciem *Salm-Salm* 268 głosów; za Xięciem *Némours* 600 głosów; za Królem *Ludwikiem Filipem* z wice-królestwem 508 głosów; za Xięciem *Leuchtenberskim* 3257 głosów. Po kilku roztrząsaniach, po petycji tych, którzy żądają prostego i zupełnego przyłączenia do Francyi, oddano pod głosowanie porządek dzienny, i został prawie iednogodnie przyjętym.

— Na posiedzeniu kongressu dnia 28, podano jeszcze petycje za wyborem Xięcia *Leuchtenberskiego*; domaga się go około 1300 mieszkańców z *Bruzelli*, *Perwez*, *Hainaut*, *Leodyum*, *Namur* i ze *Flandryi* wschodniej. Kongres iednogodnie przyjął projekt do prawa, dotyczący się wyboru naczelnika kraju, stanowiący, iż przez zniesienie artykułu 17 urzǎdzenia, głosy będą napisane na karteczkach, których spisanie odbędzie się w głos publicznie przez komisyjǎ, złożoną z ósmiu członków losem wybranych. Jeżeli po odbytem pierwszym głosowaniu żaden kandydat nie będzie miał za sobą większości 101 głosów, kandydat, który, za drugim razem będzie miał za sobą większość zdań konieczną głosujących, będzie ogłoszony Królem. Jeżeliby po trzykrotném wotowaniu żaden kandydat nie otrzymał żądanej większości głosów, przystąpią do wotowania z użyciem galek na tych dwóch kandydatów, którzy nasywięcej mieli głosów w czasie ostatniego wotowania.

P. *Raïkem* odczytał drugi projekt do praw, dotyczący się przyjęcia przez króla, prawa zasadowego.

— Naskutek postanowienia, uchwalonego na radzie ministrów dnia 26 stycznia, rząd francuzki oświadczył, iż wybór Xięcia *Leuchtenberskiego* będzie uważany za wypowiedzenie wojny, i rozkazał *P. Bressonowi* opuścić *Bruzellę* we dwudziestu czterech godzinach po wyborach kongressu. Depesz ten podpisany przez *Sebastianiego* przybył dnia 28 zrana i został zakomunikowany komitetowi dyplomatycznemu przez *P. la Woestine*. P. hrabia *Aerschot* oznaymił o nim wielu deputowanym. (*J.d.S.P.*)

Antwerpia d. 25 stycznia.

Admirał *Gobius*, przybył tu pozawczora na iechcie królewskim, i przywiozł rozkaz zdjęcia blokady ze *Skaldy*. Wiastry tylko przeszkadzają jeszcze zawianiu okrętów do naszego portu.

(*J.d.S.P.*)

Leodyum dnia 21 stycznia.

Jenerał *Daine*, uwiadomił wczoray woysko o postanowieniu rządu, dotyczącem się zaprzestania kroków nieprzyjacielskich; oznaymuje on w swym rozkazie dziennym, iż Holendrzy ustąpią z *Antwerpii*, Belgowie zaś mają zaniechać oblężenia *Maestrychtu*. (*J.d.S.P.*)

N I E M O Y.

Frankfort dnia 26 stycznia.

Gazeta Frankfortska pod artykułem: Szwaycarya dnia 10 stycznia, zawiera następującą notę okólną, wydaną do dworów zagranicznych z rozkazu i w imieniu seymu szwaycarskiego.

Życzeniem Szwaycaryi, zasadzoném na pierwszych potrzebach iey bytu narodowego, prawem Szwaycaryi, potwierdzonem przez urzędowe traktaty, jest przestrzegać nienaruszenie swej neutralności. Gorąco, pragnąc zachowania pokoju, pewną jest szczerych i życzliwych chęci wszystkich mocarstw przykładania się do tego.

Gdy iednakże wypadki, które nie mogły bydz bez wpływu na ogólne stosunki Europy, oraz znaczne uzbrajania się, poczynione w krajach sąsiednich, okazały, iż w prędszym lub późniejszym czasie, można się spodziewać odmiany, przeto poprzedzający dyrektoryat, stosownie do natury samychże instrukcyj związkowych, uznał za rzecz potrzebną i nieuniknioną, zwołać niezwłocznie seym na posiedzenie nadzwyczajne.

Seym ten, zebrany w *Bernie* dnia 23 grudnia, a przeniesiony teraz do *Lucerny*, podług słów umowy związkowej, oświadczył iednogodnie, iż w razie wojny między mocarstwami sąsiedniemi, Szwaycarya zachowa ścisłą neutralność.

Seym miał się potem zająć środkami okazania swego postanowienia i utrzymania go w potrzebie z dzielnością. Pod tym ostatnim względem, środki pewney obszerności, stosownie do sposobow, któremi Szwaycarya rozporządzać może, stały się tém bardziey potrzebniejsze, iż w Szwaycaryi, iako w kraju, gdzie stałego nie ma woyska, a każde usiłowanie narodowe jest wypadkiem zbiegu licznych chęci, wymaga więcey czasu i pracy, aniżeli gdziekolwiek.

Obowiązany do zakomunikowania tych postanowień seymu wysokim mocarstwom, z któremi kantony w najwyższych zostają stosunkach, dyrektoryat związkowy, nie może dopełnić tego lepiej, iak wystawiając im przed oczy oświadczenie, postanowione na dniu 27 ominionego grudnia. Uczucia związku, iego niewzruszone zasady, nakoniec iedyny cel iego rozporządzeń wojennych tam są nawierniey wyłożone.

Seym przekonany jest, iż wysokie mocarstwa, zawsze sprawiedliwe i życzliwe dla niego, będą uważały w tych postanowieniach nie co innego, tylko naturalną i prawną wolność używania prawa, służącego Szwaycaryi, iako krajowi niepodległemu, a które zaręczono mu zostało przez uroczyste przyznania Europy. (*J.d.S.P.*)

T U R C Y A.

Konstantynopol dnia 17 grudnia.

Sultan czyni wielkie przygotowania do wojny: i w tym celu mają się zebrać do stolicy rozmaite woyska. Sądzą, iż zbierające się woysko przeznaczone jest do *Albanii*, dla wspierania nowego porządku rzeczy, zaprowadzonego w tej prowincyi; inni zaś utrzymują, iż woysko to uda się na *Baszę Bagdadzkiego*, który od dawnego inż czasu, nie uskutecznia opłat, należących się *Porcie*, i w ogólności nie zdaie bydz stałym w wierności Sultanowi. Oddawna cieszymy się tu ciepłą temperaturą i nie mamy dżdżu, tak, iż daie się już czuć niedostatek wody słodkiej, ktorey cena znacznie się podniosła, przeciwnie zaś, żywność przedaie się tanio. (*J.d.S.P.*)

Egina dnia 24 grudnia.

Donoszą z *Aten*, iż Turcy czynią przygotowania do opuszczenia miasta, stosownie do otrzymanych rozkazow z *Konstantynopola*. Nowy ruch daie się teraz postrzegać w mieście: naprawiają lub budują domy, mnięj więcey uszkodzone. W *Akropolu* wszystko zostaje w dobrym stanie, i Turcy nie zniszczyli zupełnie szczątkow starożytności, które się tam jeszcze znajdowały, iak *Parthenon*. Na wyspie *Kandyi*, żadne nie zaszyły krwawe sceny; iednakże Greków dotąd uśmierzyć nie było można. (*J.d.S.P.*)

DODATEK